

af en Kirke. Ministeriet har i Skrivelse til Finantsudvalget 1874—75 (Tillæg B. S. 335) udtalt, at det ikke ønskede denne Erhvervelse betragtet som et Vederlag eller en Del af Vederlaget for de afhændede Grunde — „denne store Gave“, hedder det, „er ikke bleven betragtet som udgjørende en Del af Kjøbefummen for Madsen“, — og heri maa man give Ministeriet Ret. Dels kan naturligvis en Kirke overhoved ikke være Vederlag i en Kontrakt om Kjøb og Salg, da Vederlaget i en saadan Kontrakt er Penge, dels egner en Kirke sig ikke til at danne den ene Side af en Formueretshandel, hvori Staten er Part, da Kirker ikke nu tildags høre til de Gjenstande, som anses for skiftede til at være Statsieendom. Hvis den antydede Erhvervelse nogenſinde finder Sted, bliver Statskassen ikke en Dre rigere af den Grund, lige ſaa lidt ſom Statskassen sparer en eneſte Dros Udgiſt. Tvertimod, Befiddelsen af en Kirke vil for Staten kun betyde en periodiſt tilbagevendende Udgiſt i Vedligeholdelsesomkoſtninger. Erkjendelsen heraf er ogsaa kommen meget tydelig frem i de forberedende Forhandlinger. Kjøberens oprindelige Tilbud indeholdt ikke Noget om en ſaadan eventuel Tilbageſkjødning af Kirken, efterat den var fuldbjort. Et tidligere i denne Sag nebfat Udvalg foreſpurgte om Grunden til den forandrede Affattelse af den endelige Kontrakt, og Ministeren ſvarede (Xidenden 1874—75 Tillæg B. S. 1523), at denne Forandring var aftalt i en mundtlig Samtale efter Ministerens Initiative, fordi han havde følt Trang til en „beſtemtere juridiſt Formulering“ af det hele Forhold. Det var alſaa ikke nogen Trang til at forbedre Statens materielle Vilkaar i Kontrakten, der førte til denne forandrede Redaktion, men kun et juridiſt-theoretiſt Ønſke om en beſtemtere Definition. At Kjøberen ikke har havt nogen Betænkethed ved at inſpøkomme Ministeren paa dette Punkt, forſtaaſ let, da den praktiſke Betydning af denne Indrømmelse for ham kun viſer ſig i, at han eller hans Arvinger fritages for den fremtidige Vedligeholdelse. Den under 19de Juni 1874 udſædige Accept paa Kjøberens Tilbud af 30te Mai indeholder derfor heller ikke Noget om denne underordnede Modifikation, men indledes ſaaledes: „Finantsministeriet modtager herved Hr. Statsraadens i behagelig Skrivelse af 30te forrige Maaned fremsatte Tilbud om“ o. ſ. v.

Det eneſte, der ſes at være anført til Støtte for en ſaa mærkværdig Forvaltning af Statsmidler, er den derved tilſigtede Tilveiebringelse af et Kunſtværk. Selv den meſt udviklede Sands for Kunſtſjager vil imidlertid indrømme, at der ikke tilkommer Adminiſtrationen nogen almindelig Beſkjæftigethed til at omſætte Statsieendomme i Kunſtværker. Ligefaa lidt ſom en Miniſter kunde afſtaa en bar Grund til derpaa at reiſe en monumental Bygning, ligefaa lidt kan han ſelvfølgelig afſtaa en Grund, fordi der paa denne findes Materialer, der egne ſig til Benyttelse ved Opførelſen af en ſaadan Bygning. Denne Betragtning vil være aldeles afgjørende, naar man ſøger Hjemmelen for den her omhandlede Diſpoſition i Adminiſtrationens rent administrative Competence til i viſte Tilfælde at ſælge for Statskaſſens Regning; thi at der ſkulde kunne tales om

dens forſkjellige Dele, men da Kirkepladsen med derpaa ſtaaende Bygninger forlængſt er tilſkjødet og overleveret til Kjøberen, ſavnede Finantsministeriet enhver Ret til Jorden paa og Underſøgelse af denne private Eiendom, ſaa at det var Ministeriet umuligt at følge det ærede Udvalgs Opfordring til at tage Initiative til de nævnte Underſøgelſer og Lagationer. Forinden man imidlertid beſvarede det ærede Udvalgs behagelige Skrivelse i Overenſtemmelse hermed, troede man efter Omſtændighederne at burde gjøre Statsraad Xietgen bekjendt med den fremsatte Umødning og henſtille, om han mulig maatte ønske de omhandlede Lagationer udſpø, i hvilket Tilfælde der fra Miniſteriets Side Intet vilde være til Hindre for at foranſtalte dem ioverſatte. Statsraad Xietgen har imidlertid nu meddelet Ministeriet, at han ikke har nogen Anledning til at ønske ſaadanne Lagationer foretagne, og Ministeriet ſer ſig ſaaledes ikke iſtand til at foretage videre i denne Sag.

Ved at meddele Foranſtaaende ſkal Miniſteriet ikke undlade at tilſpø, at man med Hensyn til de foran omhandlede Værdiſforhold overhovedet ikke ſer ſig iſtand til at meddele andre Oplyſninger, end hvad der indeholdes i Miniſteriets Skrivelse af 17de December 1874 til Folkethingets Finantsudvalg, hvilken Skrivelse findes trykt i Rigsdagstidende for 1874—75 Tillæg B. Sp. 333.“

Det vil ſaaledes ſes, at Miniſterens Tilbøielighed til at oplyſe de paagjældende Værdier ikke har formaet at overvinde den Hindring, Miniſteriet har fundet i, at Statsraad Xietgen „ikke har nogen Anledning til at ønske ſaadanne Lagationer foretagne“. At der paa Grundlag af de i Miniſteriet beroende Planer maatte kunne ſkjønnes over, hvad Grunde med denne Veliggenhed ere værd i Handel og Wandel ogsaa uden at ferdes paa Eiendommen, ſes ikke at have frembudt ſig ſom en Mulighed for Miniſteriet.